Dosar nr.2a-565/2024 judecătoria Bălţi, sediul Central, judecător S.Dubceac

D E C I Z I E

10 aprilie 2025
mun.Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord

În componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Stanislav Grosu
Judecători Alina Ţihonschi şi Radu Holban
Grefier Natalia Pasat

examinând în şedinţă publică apelul declarat de SRL „Beermaster Brewery" împotriva hotărârii Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 07 martie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Guţu Serghei şi SRL „Beermaster Brewery" către Mazur Vladimir privind stoparea răspîndirii informaţiilor defăimătoare, dezminţirea informaţiei şi încasarea prejudiciului moral cauzat,-

c o n s t a t ă:

Pretenţiile reclamantului:

1. La data de 14 aprilie 2023 Guţu Serghei şi SRL „Beermaster Brewery" au înaintat în instanţă cerere de chemare în judecată împotriva lui Mazur Vladimir privind stoparea răspîndirii informaţiilor defăimătoare, dezminţirea informaţiei şi încasarea prejudiciului moral cauzat.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată au invocat reclamanţii că, reclamantul Guţu Serghei este unul din fondatorii Întreprinderii SRL „Beermaster Brewery", căruia îi aparţine cu drept de proprietate terenul cu nr.cadasral*****, situat în ***** şi terenul cu nr.cadasral *****, situat în mun.Bălţi, ***** 1. Alături se afla alt bun imobil şi anume un teren, amplasat în mun.Bălţi, ***** 3, cu o casa şi 2 construcţii auxiliare unde locuieşte pârâtul Mazur Vladimir.
3. Invocă că, la 2021 SRL „Beermaster Brewery" pe terenurile care îi aparţin cu drept de proprietate a iniţiat cu respectarea tuturor cerinţelor legislaţiei (Legii nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţii etc.) lucrări de proiectare şi construcţie a încăperilor de depozitare.
4. Menţionează că, pe parcursul anilor 2022-2023 din motive necunoscute pârâtul Mazur Vladimir de mai multe ori a răspândit unele informaţii false şi defăimătoare în privinţa activităţii SRL „Beermaster Brewery", directorului şi fondatorilor Companiei, inclusiv, informaţii ce ţin de presupusele „încălcări grave" în procesul construirii şi dării în exploatare a încăperilor de depozitare indicate supra. De exemplu, pe data de 27.07.2022 pârâtul în prezenţa martorilor, cât angajaţilor SRL „Beermaster Brewery", atât angajaţilor companiei de construcţii SRL „MARSHALCON", precum că „[...] Вы богатые - буржуи и всех купили [...]. Всем платите и всех можете купить [...]. Земля под строительство складских помещений куплена незаконно [...]. Все равно снесете свой элеватор [...], его строительство незаконно", şi alte de genul dat.
5. Afirmă că, pârâtul a înaintat multiple adresări absolut neîntemeiate la diferite autorităţi publice şi organele de drept (Procuratura *****, DGT Nord a CNA, Primăria *****,

Centrul de sănătate Publică, Inspecţia pentru Protecţia Mediului Bălţi, Direcţia teritorială a Agenţiei Naţionale de Sănătate Publică, Direcţia pentru supraveghere tehnică „Nord" a Agenţiei de supraveghere tehnică etc.). Ca urmare a adresărilor date, au fost iniţiate şi petrecute controale din partea organelor mai sus indicate, în urma cărora careva abateri de la proiect sau alte încălcări nu au fost constatate, respectiv, careva obiecţii sau prescripţii în adresa SRL „Beermaster Brewery", ca beneficiarului construcţiilor respective, din partea autorităţilor competente nu au fost emise. Despre acest fapt pârâtul a fost înştiinţat.

6. Relatează că, pârâtul în ultimul timp (ianuarie - martie a.2023) a continuat în mod repetat, însă fără carev a temei legal, să se adreseze deja la autorităţile publice centrale amplasate în ***** (Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale, Procuratura Generală, Cancelaria de Stat, Inspectoratul pentru Protecţia Mediului) cu plângeri similare. Ca urmare adresărilor în mod repetat au fost iniţiate controale (inclusiv necitind la lipsa temeiurilor şi inopinate) de către Inspecţia pentru Protecţia Mediului Bălţi şi Direcţia pentru supraveghere tehnică „Nord" a Agenţiei de Supraveghere Tehnică.

7. Argumentează că, afirmaţiile pârâtului răspândite, inclusiv şi în spaţiul public, sunt absolut neîntemeiate şi nu corespund realităţii, conţin date eronate şi neadevărate, care nu se bazează pe un suport factologic suficient. Totodată, aceste informaţii false şi defăimătoare au adus prejudiciu reputaţiei profesionale în activitatea de întreprinzător şi în activitatea economică a SRL „Beermaster Brewery", precum şi onoarei directorului şi fondatorilor Societăţii, inclusiv şi reclamantului Guţu Serghei.

8. Susţine că învinuirile aduse SRL „Beermaster Brewery" sunt grave, lezează reputaţia şi numele directorului şi fondatorilor/asociaţilor Companiei şi au ca scop cauzarea prejudiciului reputaţiei profesionale a SRL "Beermaster Brewery", precum şi ponegrirea numelui şi onoarei directorului şi a fondatorilor Societăţii, crearea unei imagini negative în societate, care fără îndoială se reflectă asupra întregilor familii ale acestora, prietenilor, colegilor, locuitorilor municipiului Bălţi şi populaţiei care consumă producţia SRL „Beermaster Brewery" recunoscută pe tot teritoriul ţării noastre.

9. Mai invocă că, informaţia în cauză incontestabil este de interes public, deoarece ţine de activitatea Companiei SRL „Beermaster Brewery" care este cunoscută nu numai în mun.Bălţi, dar şi pe întreg teritoriul ţăriişi peste hotare. Aici, reclamanţii se încadrează în definiţia legală prevăzută la art.2 Legii nr.64/2010 cu privire la libertatea de exprimare: persoană publică - persoană care exercită funcţii publice sau o altă persoană care, datorită statutului, poziţiei sociale sau altor circumstanţe, trezeşte interesul public.

10. Astfel menţionează că, alegaţiile pârâtului de ponegrire a reputaţiei profesionale răspândite în public (fapt ce poate fi confirmat de martori) au dus la cauzarea suferinţelor morale fondatorilor reclamantului, care au avut nevoie de asistenţa medicală şi tratamentul ulterior.

11. La data de 21.02.2023 reclamanţii au expediat prin poştă în adresa pârâtului cereri prealabile, prin care au solicitat stoparea răspândirii informaţiilor defăimătoare, dezminţirea acestora în public, prezentarea scuzelor şi repararea prejudiciului cauzat în mărime simbolică de 1 leu pentru fiecare reclamant. Cererile menţionate au fost reclamate de pârât, dar până în prezent ultimul le-a lăsat fără răspuns.

12. Consideră că sunt încălcate drepturile lui Guţu Serghei ca persoanei fizică şi SRL „Beermaster Brewery" ca persoanei juridice. este necesar de a stopa răspîndirea informaţiilor vădit defăimătoare, care ponegresc onoarea, demnitatea şi reputaţia profesională în activitatea de întreprinzător şi în activitatea economică a SRL „Beermaster

Brewery", directorului şi fondatorilor companiei şi în mod evident pot aduce atingere activităţii comerciale a întreprinderii prin micşorarea volumului de vânzări a producţiei, prin adresarea în instanţa de judecată cu prezenta acţiune.

13. Susţine că răspândirea informaţiei false i-a lezat reputaţia lui Guţu Serghei, iar în consecinţă i-a cauzat suferinţe psihice şi fizice, fiind în drept să solicite o compensare bănească ca prejudiciu. Deciu informaţia răspândită de pârât, cât în ultimul timp, atât în perioada anului 2022 constituie un atac la persoană cu scopul denigrării personalităţii sale. Astfel, pârâtul a depăşit în mod flagrant limitele dreptului la exprimare, prin aducerea la cunoştinţă publicului şi mai multor autorităţi publice locale şi centrale a unor informaţii care atentează la onoarea, demnitatea şi reputaţia profesională a reclamantului-persoanei fizice şi care nu corespunde realităţii, deoarece aceste informaţii nu sunt probate.

14. Solicită, admiterea prezentei acţiunii; stoparea imediată a răspândirii informaţiilor defăimătoare în privinţa SRL „Beermaster Brewery", directorului şi fondatorilor/asociaţilor Companiei, precum şi datelor eronate şi vădit false în privinţa proiectării, construirii şi dării în exploatare a încăperilor de depozitare; Dezminţirea în public visa-vis de tot ce a fost relatat de pârâtul Mazur Vladimir în privinţa SRL „Beermaster Brewery", directorului şi fondatorilor/asociaţilor Companiei, precum şi prezentarea scuzelor de rigoare cu următorul text: „Eu, Mazur Vladimir, aduc scuze de rigoare Companiei SRL „Beermaster Brewery", precum şi dezmint toate afirmaţiile declarate de mine împotriva Companiei SRL „Beermaster Brewery" pe perioada februarie anul 2022 - februarie 2023 care sunt vădit neveridice şi neadevărate"; încasarea din contul pârâtului Mazur Vladimir în beneficiul SRL „Beermaster Brewery" a compensaţiei pentru prejudiciul moral cauzat în mărime simbolică de 1 leu; încasarea din contul pârâtului Mazur Vladimir în beneficiul fondatorului SRL „Beermaster Brewery" Guţu Serghei a compensaţiei pentru prejudiciul moral cauzat în mărime simbolică de 1 leu şi încasarea din contul pârâtului Mazur Vladimir în beneficiul SRL „Beermaster Brewery" şi Guţu Serghei cheltuielilor de judecată.

Poziţia instanţei de fond:

15. Prin hotărârea Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 07 martie 2024 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Guţu Serghei şi SRL „Beermaster Brewery" împotriva lui Mazur Vladimir privind stoparea răspîndirii informaţiilor defăimătoare, dezminţirea informaţiei şi încasarea prejudiciului moral cauzat.

Solicitarea apelantului:

16. Nefiind de acord cu soluţia instanţei de fond, la data de 21 martie 2024, SRL „Beermaster Brewery" a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanţei de fond, solicitând admiterea integrală a cererii.

17. Prin încheierea Colegiului Civil al Curţii de Apel Bălţi din 10 iunie 2024 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelantul SRL „Beermaster Brewery", acordîndu-se termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

18. La data de 17 iunie 2024, apelantul SRL „Beermaster Brewery" a depus apelul motivat, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanţei de fond, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Argumentele părţilor:

19. În motivarea cererii de apel, apelantul SRL „Beermaster Brewery” a invocat, că nu este deacord cu hotărârea adoptată şi o consideră neîntemeiată şi posibilă casării.

20. Menţionează, că Mazur Vladimir prin afirmatiile verbale relatate fata de reclamant, nu a încălcat echilibrul proporţional dintre dreptul la exprimarea opiniei şi dreptul la respectarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei profesionale, considerente care nu justifică necesitatea exercitării restabilirii dreptului pe cale iudiciară.

21. Expresiile verbale, răspândite de pârât, faţă de reclamant, nu sunt defăimătoare, fapt care nu contravine cu normele de conduită generală acceptate într-o societate democratică, ce în consecinţă nu descreditează imaginea şi personalitatea fondatorilor reclamantului SRL „Beermaster Brewery ”, nu înjoseşte demnitatea şi reputaţia acestora.

22. Potrivit art.2 al Legii cu privire la libertatea de exprimare, defăimare reprezintă răspîndirea informaţiei false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputaţia profesională a persoanei, ceea ce contravine circumstanţelor de fapt şi de drept invocate de SRL „Beermaster Brewery” ca reclamant.

23. Menţionează apelantul că toate declaraţiile făcute de intimat au avut ca scop aducerea prejudiciului reputaţiei de afaceri SRL „Beermaster Brewery” precum şi ponegrirea numelelor, demnităţii şi onoarei directorului şi fondatorilor Societăţii, crearea unei imagini negative în societate şi fără îndoială au represiuni asupra întregilor familiilor lor, prietenilor, colegilor, locuitorilor municipiului Bălţi şi populajiei care trăeşte în raioanele unde se afla SRL „Beermaster Brewery”.

24. Reţine apelantul, că informaţia în cauză incontestabil este de interes public, deoarece ţine de activitatea Companiei SRL „Beermaster Brewery” SRL care este cunoscută nu numai în mun.Bălţi, dar pe întreg teritoriul ţării şi peste hotare.

25. În susţinerea apelului afirmă apelantul că este nu numai analiza greşită a faptelor, dar şi concluzia greşită în privinţa aprecierii explicaţiilor martorului dlui I. Buruianov (pct.20), care a declarat în modul clar şi exhaustiv ca pârârul se comporta agresiv, nu se putea comunica cu acesta.

26. Învederează apelantul că a rămas fără examinare şi cercetarea instanţei de fond întrebările indicate în cererea de chemare în judecată şi dovedite prin probele admisibile şi pertinente şi anume: adresări din partea Companiei şi răspunsuri oficiale din partea autorităţilor şi instituţiilor publice, cît celor centrale, atît şi subdiviziunilor lor teritoriale (DGT Nord a CNA, Primaria mun.Bălţi, Directia pentru supraveghere tehnică „Nord” a Agenţiei de Supraveghere Tehnică, Direcţia teritorială a ANSA, Centrul de Sănătate Publică Bălţi, Inspecţia pentru Protecţia Mediului Bălţi şi Inspectoratul pentru Protecţia Mediului, Inspectoratul Naţional de Supraveghere Tehnică, Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale, Procuratura mun.Bălţi şi Procuratura Generală a RM, Cancelaria de Stat a RM etc.).

27. Din analiza simplă ale acestor informaţii este clar că declaraţiile lui V. Mazur sunt absolut neintemeiate, conţin date eronate şi neadevărate, care nu se bazează pe un suport factologic suficient. Mai mult ca atît, invocă apelantul că nu este de acord cu constarea instanjei de fond (pct.80 din Hotarârea din 07.03.2024) „[...] potrivit materialelor cauzei, se constată că totuşi au fost depistate careva încălcări din partea SRL „Beermaster Brewery”, care ar servi temei pentru pârât să se adreseze în diferite instanţe, întru apărarea drepturilor sale [...]”, însă prima instanţă nu a examinat pe deplin, nu a analizat, precum şi nu a intrat în esenţa acestor circumstanţe, ori în caz contrar va fi evident, că aceste aşa zise „careva încălcări” nu au nimic comun cu proiectarea, coordonarea cu autorităţile publice

competente şi cu toate părţile implicate în proces, construirea de către compania autorizata în domeniul dat SRL „Marshalcon” şi darea în exploatare în modul stabilit încăperilor depozitare. Compania „Beermaster Brewery” SRL nu neagă emiterea unor avertizări şi aplicarea sancţiunilor, însă ele nu au nimic comun cu informaţiile defăimătoare în privinţa ilegalităţii proectării, construirii şi dării în exploatare a depozitelor sus-indicate, răspîndite de intimat, cît verbal, atît şi în forma scrisă.

28. Astfel, instanţa de fond nu a examinat toate aceste argumente şi probe, mai mult ca atît s-a bazat de-facto exclusiv pe poziţia intimatului şi afirmaţiile lui referitor la caracterul ilegal al „proiectării şi construirii încăperilor depozitare [...]”, prin ce a fost încălcat dreptul la apărare împotriva raspîndirii informaţiilor defăimătoare, dezminţirea informaţiei şi încasarea prejudiciului moral cauzat, precum şi dreptul la un proces echitabil. Cu atît mai mult, că la examinarea acţiunii privind dezminţirea informaţiilor care lezează onoarea, demnitatea sau reputaţia profesională, sarcina probaţiunii revine atât reclamantului, cât şi pârâtului, deoarece apărarea onoarei, a demnităţii şi reputaţiei profesionale sunt valori protejate de lege.

29. Mai reţine apelantul că în baza analizei practicei internaţionale în domeniul protecţiei persoanelor juridice şi fizice de la răspândirea informaţiilor defăimătoare precum şi dezminţirea acestor informaţii se constată că Legea nr.64/2010 cu privire la libertatea de exprimare la nivel naţional nu prevede toate mecanizmele şi procedurile necesare în sensul celor mai bune practice europene împotriva răspîndirii informaţiilor defăimătoare.

30. În contextual dat, consideră apelantul că urmeaza a fi aplicate prevederile art.4 alin.(2) al Constituţiei Republicii Moldova, care statueaza ca daca există neconcordanţe între pactele şi tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte şi legile ei interne, prioritate au reglementările internaţionale, precum şi Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care prevede ca în cazul în care între două acte legislative cu aceeaşi forţă juridică apare un conflict de norme ce promoveaza soluţii diferite asupra aceluiaşi obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

31. Anume din aceste considerente nu este de acord apelantul cu constatarea primei instanţe (pct.72 şi pct.73 din hotărârea din 07.03.2024). În consecinţă, instanţa de judecată concluzionează că pârâtul şi-a exercitat un drept prevăzut de Constituţie şi anume dreptul la libera exprimare, ceea ce constituie o cauză care înlătură caracterul ilicit al faptei **[...],** pârâtul nu a făcut nici o afirmaţie concretă ce ar afecta onoarea şi demnitatea reclamanţilor, or, nu s-a expus referitor la activitatea nemijlocită a SRL „Beermaster Brewery” şi producţia acesteia, nemulţumirile sale fiind exprimate în privinţa zgomotului şi prafului produse de catre SRL „Beermaster Brewery”.

32. Din analiza tuturor probelor anexate la materialele dosarului şi explicaţiilor martorilor este cert că declaraţiile lui V. Mazur, precum şi adresările lui la diferite autorităţi şi instituţii publice, îndeplinesc cumulativ cele 3 condiţii necesare: a) se bazeaza pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defaimator; c) permit identificarea persoanei vizate de informaţie.

33. Prin urmare există temei de apărare a onoarei şi demnităţii lui S.Guţu şi reputaţiei de afaceri a Companiei „Beermaster Brewery” SRL, având în vedere că a fost probat caracterul defăimator al acestora, precum şi anume a fost lezată demnitatea şi onoarea lui S.Guţu personal.

34. Astfel, reieşind din cele expuse, consideră apelantul că de către instanţa de fond nu au fost elucidate pe deplin şi nu au fost dovedite toate circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinii în fond, alte circumstanţe importante pentru soluţionarea pricinii, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente, totodată, normele de drept material, precum şi cele de drept procedural au fost aplicate eronat,

35. Prin referinţa depusă la data de 03 octombrie 2024 de către Mazur Vladimir se solicită să fie respins apelul înaintat, cu menţinerea hotărârii instanţei de fond fără modificări.

36. În şedinţa instanţei de apel, reprezentantul apelantului SRL „Beermaster Brewery", în baza de procură, Nogali Vitalie, a solicitat admiterea apelului declarat, casarea hotărârii instanţei de fond, emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

37. Intimatul Mazur Vitalie, fiind legal citat, la şedinţa de judecată nu s-a prezentat. Colegiul, în conformitate cu art.379 CPC, a dispus examinarea cauzei în lipsa părţilor absente.

Aprecierea instanţei de apel:

38. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive:

39. În conformitate cu art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

40. Conform art.373 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

41. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

42. Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

43. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

44. Instanţa de apel menţionează că, art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

45. În opinia Colegiului, prima instanţă a ţinut cont de aceste deziderate şi a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic şi materialul probator administrat.

46. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecăţii, circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale ale participanţilor la proces.

47. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, s-a constatat că, Mazur Vladimir a depus plângere către Centrul Naţional Anticorupţie al RM, DGT Nord, solicitând atragerea la răspundere a conducătorilor SRL „Beermaster Brewery", acţiunile exprimate prin efectuarea lucrărilor de construcţie, fără autorizaţie a încăperilor pentru depozitare, situate în mun.Bălţi *****şi ***** 1.

48. Potrivit răspunsurilor anexate la materialele cauzei se atestă, că pârâtul Mazur Vladimir a efectuat adresări la mai multe autorităţi publice şi anume: răspunsul Primăriei mun.Bălţi nr.P-03-18/4185 din 04.07.2022, nr.M-283/23 din 14.03.2022; al Agenţiei Pentru Supraveghere Tehnică nr.2358 din 27.06.2022, nr.18-2-1302/22 din 13.04.2022, nr.10/2-309 din 21.01.2023; al Procuraturii mun.Bălţi nr.10230 din 12.12.2022; al Centrului de Sănătate Publică Bălţi nr.03/10-228 din 16.03.2022, al Inspecţiei Pentru Protecţia Mediului Bălţi nr.01-17/60 din 18.03.2022, nr.01-17/64 din 22.03.2022; al Direcţiei Generale Teritoriale ,,Nord" a Centrului Naţional Anticorupţie nr.12/M-123/22 din 21.06.2022; al Procuraturii mun.Chişinău nr.2-6/23-91 din 26.01.2023.

49. S-a mai constatat că, la 17.01.2023 Mazur Vladimir a înaintat o petiţie către Procuratura Generală a RM, Guvernul RM, Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării regionale, unde menţionează că în urma activităţii agentului economic SRL „Beermaster Brewery", pârâtul, familia sa şi vecinii din apropiere sunt afectaţi în ceea ce priveşte normele sanitare şi ecologice-emanarea prafului, mirosurilor neplăcute în urma fermentării cerealelor şi zgomot înalt în timpul lucrului utilajelor şi construcţiilor industriale.

50. La fel, din suportul probatoriu urmează, că pe data de 27.07.2022 pârâtul în prezenţa angajaţilor reclamantului SRL „Beermaster Brewery" şi a companiei de construcţii SRL „MARSHALCON", s-a expus precum că „[...] Вы богатые - буржуи и всех купили. [...] Всем платите и всех можете купить. [...] Земля под строительство складских помещений куплена незаконно. [...] Все равно снесете свой элеватор, [...] его строительство незаконно".

51. Astfel, considerând că afirmaţiile respective nu corespund adevărului, iar răspândite îl defăimează, denigrându-i onoarea, reputaţia profesională şi demnitatea, reclamanţii, la data 28.02.2023, au remis în adresa pârâtului Mazur Vladimir cererea prealabilă nr.26, prin care au solicitat stoparea răspândirii informaţiei defăimătoare în

privinţa SRL „Beermaster Brewery”, directorului şi fondatorilor/asociaţilor companiei, precum şi date eronate şi vădit false în privinţa proiectării, construirii şi dării în exploatare a încăperilor depozitate; dezminţirea în public vis-a-vis de tot ce a fost relatat de către Mazur Vladimir în privinţa SRL „Beermaster Brewery”, directorului şi fondatorilor/asociaţilor companiei precum şi prezentarea scuzelor de rigoare; repararea prejudiciului cauzat SRL „Beermaster Brewery” în mărime de 1 leu; dezminţirea să fie făcută în felul următor: „Eu, Mazur Vladimir, aduc scuze de rigoare Companiei SRL „Beermaster Brewery”, precum şi dezmint toate afirmaţiile declarate de mine împotriva Companiei SRL „Beermaster Brewery” pe perioada februarie anul 2022 - februarie 2023 care sunt vădit neveridice şi neadevărate”.

52. Cererea prealabilă a fost recepţionată de Mazur Vladimir la data de 03.03.2023 (f.d.38, 44).

53. La data de 14 aprilie 2023 Guţu Serghei şi SRL „Beermaster Brewery” au înaintat în instanţă cerere de chemare în judecată împotriva lui Mazur Vladimir privind stoparea răspândirii informaţiilor defăimătoare, dezminţirea informaţiei şi încasarea prejudiciului moral cauzat.

54. La înaintarea cererii de chemare în judecată reclamanţii s-au bazat pe faptul, că acuzaţiile în public şi sesizările organelor de resort poartă un caracter defăimător care îi lezează onoarea, demnitatea şi reputaţia, cauzându-i un prejudiciu de imagine, deoarece informaţiile declarate şi relatate de Mazur Vladimir sunt fapte şi judecăţi de valoare fără un substrat factologic suficient.

55. Aşadar, conform art.32 alin.(1) din Constituţia Republicii Moldova, oricărui cetăţean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil. (2) Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

56. Garanta exercitării dreptului la libera exprimare, precum şi unui echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare şi apărarea onoarei, demnităţii, reputaţiei profesionale şi vieţii private şi de familie ale persoanei reprezintă scopul Legii cu privire la libertatea de exprimare nr.64 din 23 aprilie 2010.

57. Articolul 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare defineşte următorii termeni: *defăimare* – răspândire a informaţiei false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputaţia profesională a persoanei; *răspândire a informaţiei* – proces de transmitere a informaţiei către alte persoane (cel puţin către o persoană, exceptând persoana lezată); *informaţie* – orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet şi/sau imagine; *fapt* – eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiţii concrete de loc şi timp şi a cărui veridicitate poate fi dovedită; *judecată de valoare* – opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea faţă de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit; *injurie* – exprimare verbală, scrisă sau nonverbală care ofensează intenţionat persoana şi care contravine normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; *interes public* – interes al societăţii (şi nu simpla curiozitate a indivizilor) faţă de evenimentele ce ţin de exercitarea puterii publice într-un stat democratic sau faţă de alte probleme care, în mod normal, trezesc interesul societăţii sau al unei părţi a ei; *persoană publică* – persoană care exercită funcţii publice sau o altă persoană care, datorită statutului, poziţiei sociale sau altor circumstanţe, trezeşte interesul public; *scuze* – declaraţie prin care persoana îşi exprimă regretul pentru injurie sau pentru informaţii despre viaţa privată şi de familie.

58. În conformitate cu art.3 alin.(1)-(4) al Legii sus citate, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei. Libertatea de exprimare protejează atît conţinutul, cît şi forma informaţiei exprimate, inclusiv a informaţiei care ofensează, şochează sau deranjează. Exercitarea libertăţii de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, pentru a apăra ordinea şi a preveni infracţiunile, pentru a proteja sănătatea şi morala, reputaţia sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti. Restrîngerea libertăţii de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut la alin.(3) şi doar în cazul în care restrângerea este proporţională cu situaţia care a determinat-o, respectîndu-se echilibrul just dintre interesul protejat şi libertatea de exprimare, precum şi libertatea publicului de a fi informat.

59. Potrivit art.7 alin.(1) al Legii nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

60. Potrivit art.7 alin.(2)-(7) al Legii nr.64 din 23.042010, persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiţii: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informaţie. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(2) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. Persoana lezată prin răspândirea unor judecăţi de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecăţile de valoare cumulează următoarele condiţii: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informaţie. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(4) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, sau publicarea unei replici, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. Se consideră injurie exprimarea care cumulează următoarele condiţii: a) exprimarea intenţionată verbală, scrisă sau nonverbală nu corespunde normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; b) permite identificarea persoanei vizate. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (6) poate solicita exprimarea scuzelor şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.

61. În acord cu art.24 alin.(1) Legii cu privire la libertatea de exprimare, reclamantul trebuie să dovedească următoarele: a) pârâtul a răspîndit informaţia; b) informaţia îl vizează şi este defăimătoare; c) informaţia constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă; sau d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; e) existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat", (2) Pîrîtul trebuie să dovedească următoarele: a) informaţia nu este defăimătoare şi/sau nu îl vizează pe reclamant; b) informaţia constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient; c) la momentul răspîndirii informaţiei, deşi a luat toate măsurile de diligenţă, nu putea şti că prin acţiunile sale contribuie la răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient; d) informaţia răspîndită este de interes public.

62. Astfel, raportând circumstanţele stabilite la normele legale ce guvernează speţa, Colegiul Civil consideră că soluţia fondului este justă, fiind bazată pe interpretarea şi

aplicarea corectă a dispoziţiilor legale, precum şi pe cercetarea obiectivă a materialelor dosarului, situaţie ce impune menţinerea actului judecătoresc contestat.

63. În interpretarea corectă a normelor legale enunţate, se înţelege că *onoarea* este un sentiment complex, determinat de percepţia pe care fiecare persoană o are despre demnitatea sa, în timp ce *reputaţia* înseamnă felul în care o persoană este considerată în societate şi este dobândită prin modul exemplar în care persoana se comportă în societate.

64. Respectiv, orice atingere adusă demnităţii şi reputaţiei persoanei, o expune pe aceasta excluderii într-o măsură mai mare sau mai mică din sfera relaţiilor sociale, iar lezarea onoarei presupune că persoana simte schimbarea opiniei societăţii despre sine.

65. La acest subiect, Colegiul civil reţine şi faptul că, persoana care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că informaţia este falsă. Aspectul defăimător al informaţiei nu se prezumă, iar persoana care se consideră lezată urmează şi are obligaţia să dovedească că a suferit o atingere a personalităţi, a reputaţiei profesionale.

66. Colegiul civil reţine că, pretenţiile înaintate de către apelantul/reclamanţi derivă din două aspecte:

- adresarea de către pârât/intimat cu multiple plângeri la organele de drept (Procuratura mun.Bălţi, DGT Nord a CNA, Primăria mun. Bălţi, Centrul de sănătate Publică, Inspecţia pentru Protecţia Mediului Bălţi, Direcţia teritorială a Agenţiei Naţionale de Sănătate Publică, Direcţia pentru supraveghere tehnică „Nord" a Agenţiei de supraveghere tehnică etc.), unde a oferit declaraţii despre reclamanţi „care cel puţin nu corespund realităţii";
- expunerea de către pârât/intimat despre reclamanţii în prezenţa angajaţilor SRL „Beermaster Brewery" şi a companiei de construcţii SRL „MARSHALCON", precum că „[...] Вы богатые - буржуи и всех купили. [...] Всем платите и всех можете купить. [...] Земля под строительство складских помещений куплена незаконно. [...] Все равно снесете свой элеватор, [...] его строительство незаконно".

67. În acest mod, reclamanţii au pretins că li s-a încălcat dreptul la respectarea onoarei şi reputaţiei profesionale.

68. La acest capitol Colegiul, recunoaşte ca fiind corectă motivarea efectuată de către instanţa de fond a eşuării de către reclamantul/apelantul SRL „Beermaster Brewery" în demonstrarea faptului că pârâtul a răspândit informaţia şi aceasta este defăimătoare, iar pentru a nu admite repetări inutile, instanţa de apel le va însuşi.

69. Respectiv, în accepţiunea instanţei de apel, realizarea unui drept nu se face gratuit, fără a fi supus unor rigori procedurale în ceia ce priveşte respectarea sarcinii probaţiunii, or reclamantul/apelant SRL „Beermaster Brewery", prin prisma raţionamentului instituit la art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă şi art.24 alin.(1) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, urma să demonstreze temeinicia pretenţiilor invocate, însă, la caz, apelantul nu a realizat această sarcină legală.

70. Pe de altă parte, Colegiul civil subliniază că adresările pârâtului la organele de drept, pretinse de apelantul/reclamant ca defăimătoare, care-i încălcă dreptul la respectul onoarei, demnităţii şi reputaţiei profesionale, se rezumă la solicitările pârâtului să fie efectuat controlul activităţii reclamantului în ceia ce priveşte respectarea normelor sanitare şi ecologice, cât şi de efectuare a lucrărilor de construcţie, dat fiind că în timpul

lucrului utilajelor şi construcţiilor industriale se emană praful, mirosuri neplăcute şi zgomot înalt.

71. Este de menţionat, că în urma controalelor efectuate, faţă de apelant au fost înaintate obiecţii ce vizează exploatarea depozitului ce emană praf, constatate emisii a poluanţilor în atmosferă şi aplicate amenzi în baza art.151 şi art.156 Cod contravenţional. De asemenea, au fost făcute anumite prescripţii de înlăturare neconcordanţelor şi de revizuire a pachetului de acte premergătoare Autorizaţiei de construcţie nr.263 din 08.11.2011.

72. În pofida afirmaţiei apelantului, dacă persoana, care depune plângerea, o face pe baza unor suspiciuni reale (chiar dacă ulterior acestea se dovedesc integral sau parţial a fi nefondate), acţiunea nu constituie defăimare. În acest sens, legea şi anume, art.52 din Constituţie, Codul administrativ etc, protejează dreptul de a semnala posibile ilegalităţi.

73. Respectiv, acel fapt că, anumite acuzaţii ale intimatului/pârât la adresa apelantului/ reclamant nu s-au dovedit, nu denotă prin sine temeinicia acţiunii depuse de SRL „Beermaster Brewery". Or, în situaţia din faţă, depunerea de către pârât a unor plângeri la autorităţi nu constituie defăimare, atâta timp cât aceste s-au făcut cu bună-credinţă, fiind bazate pe informaţii reale şi fiind motivate de o preocuparea legii, fără scop de denigrare a apelantului în mod maliţios. Iar proba contrară în speţă nu s-a făcut.

74. Cu referire la exprimarea pârâtului în prezenţa martorilor, Colegiul va susţine constatările instanţei de fond precum că, prin afirmaţiile verbale „[...] Вы богатые - буржуи и всех купили. [...] Всем платите и всех можете купить. [...] Земля под строительство складских помещений куплена незаконно. [...] Все равно снесете свой элеватор, [...] его строительство незаконно", Mazur Vladimir nu a încălcat echilibrul proporţional dintre dreptul la exprimarea opiniei şi dreptul la respectarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei profesionale, considerente care nu justifică necesitatea exercitării restabilirii dreptului pe cale judiciară.

75. De asemenea, prima instanţă just a conchis, că declaraţiile care se solicită a fi dezminţite poartă un caracter general, se constată că, acestea nu poartă caracter defăimător, or, declaraţiile pârâtului reprezintă judecată de valoare sau „opinie excesivă". Prin urmare, nu există temei de apărare a onoarei şi demnităţii, având în vedere că, apelantul nu a probat prin ce anume a fost lezată demnitatea şi onoarea SRL „Beermaster Brewery".

76. În acelaşi timp, Colegiul civil ţine să reitereze şi faptul că, Mazur Vladimir nu avea drept scop să prejudicieze onoarea, demnitatea şi reputaţia SRL „Beermaster Brewery", ci să ilustreze o problemă cu care se confruntă zilnic şi anume: zgomot, praful şi miros neplăcut.

77. Colegiul civil mai remarcă, că în jurisprudenţa CEDO „judecăţile de valoare fără substrat factologic suficient" mai sunt numite „opinii excesive". Judecăţile de valoare pot fi preţioase, fără valoare sau negative, întemeiate sau neîntemeiate, convingătoare sau discutabile, progresiste sau reacţionare etc. Acestea nu pot fi dezminţite prin hotărârea judecăţii. Ele pot fi dezbătute prin polemică, adică răspuns (replică, comentariu).

78. La examinarea unor litigii ce ţin de lezarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale prin răspândirea judecăţilor de valoare, instanţa urmează să ţină cont şi de tonul echilibrat al informaţiei difuzate, limbajul moderat utilizat, de convingerea că informaţia a fost difuzată cu bună-credinţă.

79. Astfel, Colegiul civil consideră că, în partea contestată de apelant, expunerile intimatului la adresa SRL „Beermaster Brewery”, nu cumulează cele trei condiţii şi anume: este falsă, este defăimătoare, permite identificarea persoanei vizate de informaţie, necesare pentru a o obliga de a dezminţi informaţia şi a-şi cere scuze publice, precum şi repararea prejudiciului moral cauzat prevăzute de art.7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, fiind realizate decât judecăţi de valoare. Aşadar, la caz, nu sunt temeiuri pentru a admite solicitările apelantului privind constatarea ca fiind defăimătoare a informaţiilor răspândite menţionate supra şi dezminţirea acestora.

80. Referitor la pretenţiile SRL „Beermaster Brewery” de încasare a prejudiciului moral simbolic în mărime de 1 leu, Colegiul civil consideră că aceste corect au fost respinse, ca neîntemeiate şi neprobate, fiind şi pretenţii subsidiare pretenţiei de bază privind dezminţirea informaţiei.

81. În această ordine de idei, în viziunea Colegiului civil, toate argumentele şi afirmaţiile invocate de către apelant/reclamant, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanţă, iar instanţa de apel le apreciază ca fiind inconsistente şi fără raţionament valabil circumstanţelor speţei, or, cererea de apel reprezintă o transcriere a cererii de chemare în judecată, fără argumentarea netemeiniciei hotărârii instanţei de fond.

82. În aşa împrejurări, Colegiul civil reiterează că, concluziile primei instanţe în partea contestată sunt întemeiate şi legale, în concordanţă cu prevederile art.239 CPC, hotărârea urmează a fi menţinută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

83. În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord,-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de SRL „Beermaster Brewery”.

Se menţine hotărârea judecătoriei Bălţi, sediul Centru din 07 martie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Guţu Serghei şi SRL „Beermaster Bewery” către Mazur Vladimir privind stoparea răspândirii informaţiilor defăimătoare, dezminţirea informaţiei şi încasarea prejudiciului moral cauzat.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei Stanislav Grosu

Judecătorii Alina Ţihonschi

Radu Holban